

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Львівської області щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2022 року

**Опитування закінчилося з
початком війни**

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Львівської області в I кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Львівської області в I кварталі 2022 року свідчать, що напередодні війни респонденти продовжували очікувати зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та високо оцінювали перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозувалося подальше зростання цін та девальвація національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – 17.6% (у попередньому кварталі – 10.5%) (графік 1). У цілому по Україні очікувалося зменшення обсягів виробництва – «мінус» 1.7%. Найвищі очікування були в респондентів підприємств переробної промисловості (40.0%);
- зростання цін на споживчі товари та послуги: частка респондентів, які очікували, що інфляція не перевищить 7.5%, становила 52.9% (у попередньому кварталі – 56.8%), у цілому по Україні – 32.3%. Головними чинниками інфляції респонденти називали витрати на виробництво, курс гривні до іноземних валют (вплив чинника посилюється) та доходи населення (графік 2);
- подальшу девальвацію національної валюти: частка респондентів, які очікували знецінення гривні відносно долара США, становила 73.5% (у попередньому кварталі – 67.6%), у цілому по Україні – 81.6%;
- поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – 26.5% (у попередньому кварталі – 22.2%), у цілому по Україні – 7.2% (таблиця). Найоптимістичніші очікування були в респондентів підприємств інших видів економічної діяльності;
- уповільнення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – 29.4% (у попередньому кварталі – 42.1%), водночас респонденти очікували зростання обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку – 41.2% (у IV кварталі 2021 року – 33.3%). У цілому по Україні баланси відповідей – 17.0% та 23.3% відповідно;
- зростання інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – 22.9% (у попередньому кварталі – 27.0%). Водночас респонденти очікували, що обсяг інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт залишиться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2021 року – 8.6%). У цілому по Україні баланси відповідей – 14.3% та 0.9% відповідно;
- збільшення кількості працівників на своїх підприємствах нижчими темпами: баланс відповідей – 2.9% (у IV кварталі 2021 року – 16.2%) (графік 4). У цілому по Україні очікувалося помірне зростання кількості працівників на своїх підприємствах – 1.5%;
- зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства, високими темпами: баланси відповідей – 97.1% і 62.9% відповідно (у IV кварталі 2021 року – 92.1% і 71.1% відповідно) (графік 6). Найбільше зростання цін на продукцію власного виробництва прогнозували респонденти підприємств переробної промисловості та торгівлі (по 100.0%). На думку опитуваних, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину, матеріали та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- стрімке зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника: баланси відповідей – 82.4% та 77.1% відповідно (у IV кварталі 2021 року – 91.9% та 83.8% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежували спроможність підприємств збільшувати виробництво, респонденти продовжували називати занадто високі ціни на енергоносії, сировину, матеріали та брак обігових коштів (графік 5).

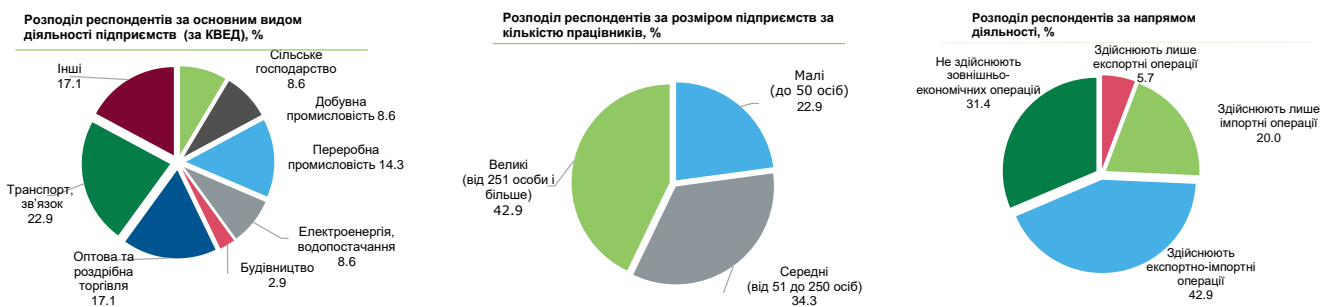
Очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом знизилися (графік 8). Більшість респондентів, які планували брати банківські кредити (54.3% опитаних), надавала перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами, надмірні вимоги до застави, занадто складна процедура оформлення документів та значні коливання курсу гривні до іноземних валют (вплив чинника посилюється) – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

Усі респонденти області зазначили, що не мали проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.6%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

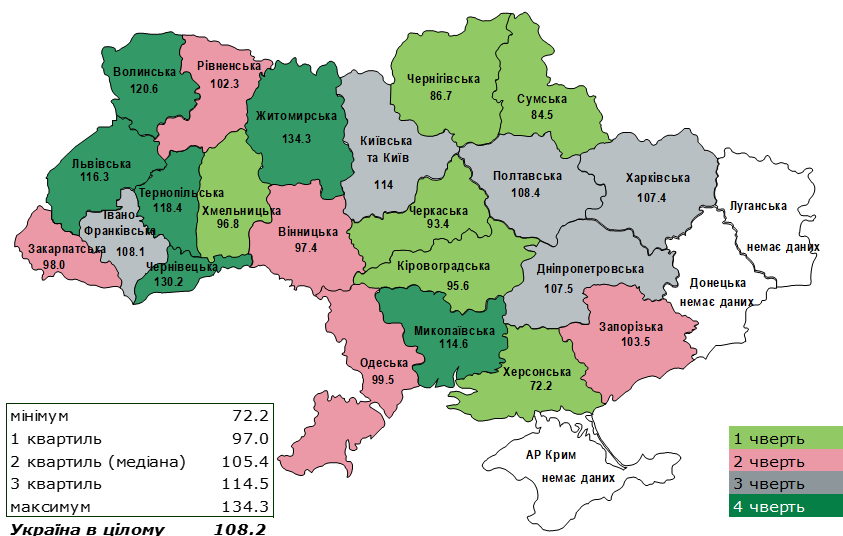
- поточний фінансово-економічний стан підприємств оцінювався як добрий: баланс відповідей – 11.4% (у IV кварталі 2021 року – 18.4%), у цілому по Україні баланс відповідей – 6.6%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва знизився і був нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 5.3% (у IV кварталі 2021 року – 0.0%);
- ресурси виробничих потужностей збільшилися і були достатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту: баланс відповідей – 18.8% (у IV кварталі 2021 року – «мінус» 7.9%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 31 січня – 23 лютого 2022 року;
- опитано всього 35 підприємств;
- репрезентативна за такими видами економічної діяльності, як переробна промисловість, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Львівської області щодо ділової активності (за складовими)

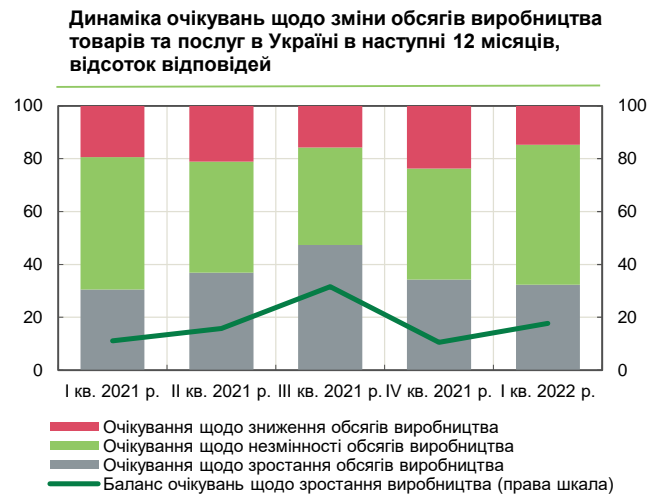
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	25.7	25.0	28.9	22.2	26.5
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	47.2	31.6	31.6	42.1	29.4
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	26.5	11.4	16.7	8.6	0.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	30.6	34.3	36.1	27.0	22.9
кількості працівників	-2.8	-8.3	-10.5	16.2	2.9

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

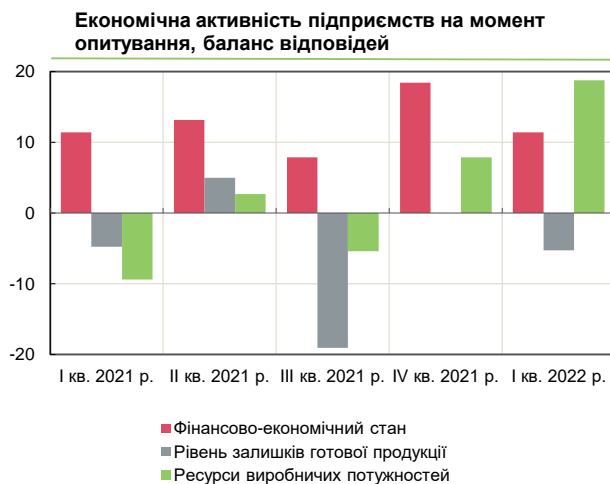
Графік 1

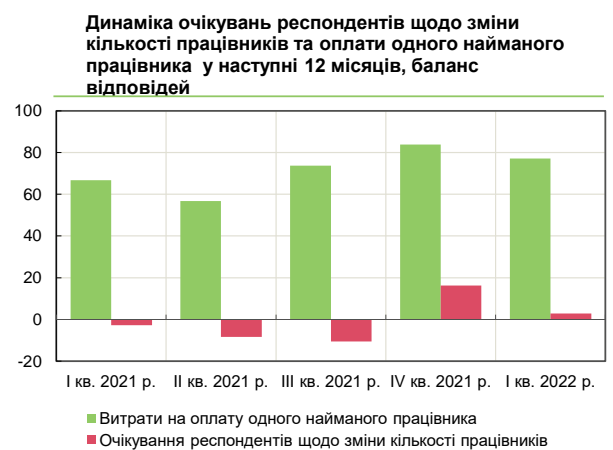
Графік 2

Графік 3

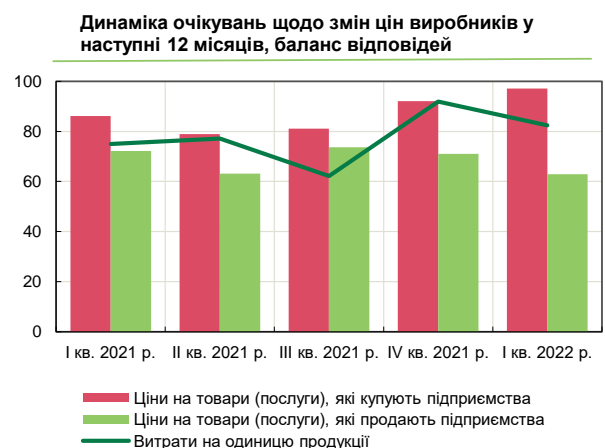
Графік 4

Графік 5

Графік 6

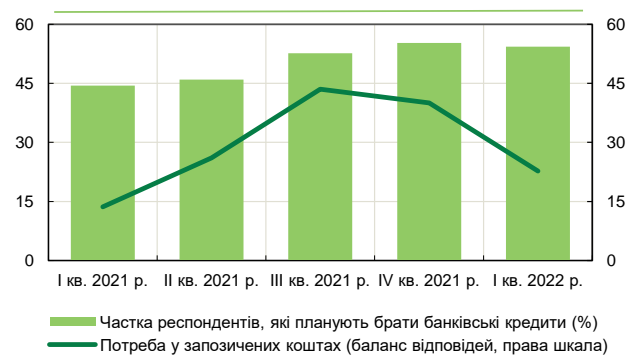
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

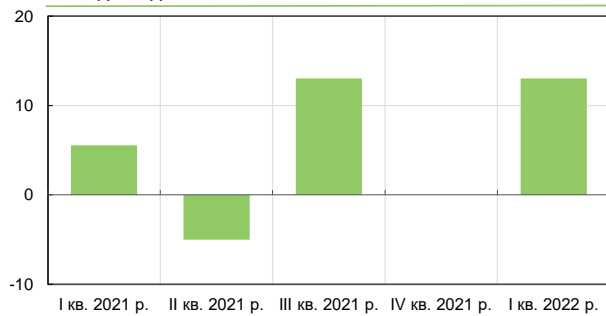
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

